

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Stavila Serghei Anatoli, născut la 09.06.1987, originar și domiciliat în mun. Chișinău, șos. Balcani 7/5, ap. 1.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.06.2015 – 22.09.2015;

Instanța de apel: 16.10.2015 – 18.11.2015;

Instanța de recurs: 16.02.2016 – 27.04.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 22 septembrie 2015, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Stavila Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (unu) ani, cu obligarea lui Stavila Serghei să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a încasat de la Stavila Serghei în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate Ghenciu Ian - Ghenciu Iulian, prejudiciul material în mărime de 16000 lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, iar în total suma de 21000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a stabilit, că inculpatul Stavila Serghei, la 14.02.2015, aproximativ la ora 17:00, aflîndu-se la volanul automobilului de model „BMW 525” cu n/î K AD 725, se deplasa pe str. Grenoble din direcția str. Gh. Asachi spre str. Costiujeni, mun.Chișinău. În timpul deplasării, ajungînd la semaforul de la

intersecția străzilor Grenoble - Testemițanu, mun.Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, fiind implicat în trafic rutier, nu a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut cont permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație, de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere: „1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și a intrat în intersecție la culoarea interzisă a semaforului, prin ce a încălcat prevederile art. 20 din Regulamentul Circulației Rutiere care prevede: „Semnalele luminoase pentru dirijarea circulației au următoarele semnificații: Semnalul de culoare roșie interzice trecerea. La semnalul roșu al semaforului (cu excepția celui reversibil) vehiculele vor fi oprite înaintea liniei de oprire (indicatorului 5.73) sau înaintea trecerii marcate pentru pietoni, iar în lipsa acestora-imediat înaintea semaforului”, observând că s-a conectat culoarea verde a semaforului pentru pietoni, a încălcat prevederile art. 23 din Regulamentul Circulației Rutiere conform căruia: „1) Semnalele luminoase ale semafoarelor pentru dirijarea circulației pietonilor sunt de culoare verde și roșie, iar funcționarea lor este corelată cu semnalele luminoase ale semafoarelor pentru dirijarea circulației vehiculelor. Semnalul verde are silueta unui pieton în mers, iar cel roșu-silueta unui pieton oprit. Aceste semafoare trebuie să fie instalate astfel încât să excludă confundarea lor cu cele care dirijează circulația vehiculelor”, și ca urmare având posibilitatea reală de a observa la timp obstacolul, pe marcaj rutier trecerea pentru pietoni, a tamponat pietonul Ghenciu Ian, care se deplasa de la dreapta la stânga relativ deplasării automobilului nominalizat.

În rezultatul accidentului rutier, lui Ghenciu Ian, în conformitate cu Raportul de expertiză medico-legală nr. 802/D din 22.04.2015, i-a fost cauzat fractură închisă treimea distală osului tibial gambei și fractura treimea distală osului fibular cu deplasarea fragmentelor, edem a țesuturilor moi și excoriații multiple la nivelul gambei drepte, ceea ce se califică ca vătămare corporală medie.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată au declarat cereri de apel *procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Vladimir Severin și avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian.*

3.1. Procurorul în apelul declarat invocând blîndețea sentinței, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului

stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Stavila Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul special de conducere a mijloacelor de transport pe termen de 1 an, iar conform art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat, executarea pedepsei principale, cu stabilirea unei perioade de probă de 1 an.

În motivarea apelului procurorul a invocat următoarele argumente:

- sentința este prea blândă, emisă contrar prevederilor art. 61, 65, 75 Cod penal, în speță, nefiind aplicată o pedeapsă rezonabilă, capabilă a asigura scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii noilor infracțiuni.

3.2. Avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate în apelul declarat a solicitat casarea sentinței în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate.

În motivarea apelului avocatul a invocat următoarele argumente:

- prejudiciul acordat părții vătămate în mărime de 21000 lei este prea mic;
- instanța de fond nu a luat în considerație toate suferințele suportate de către partea vătămată - minorul Ghenciu Ian și anume: operația suportată, jumătate de an partea vătămată a fost transportată de către tatăl său la colegiu și la medic pentru a reabilita piciorul;

- toate aceste deplasări s-au făcut din contul tatălui lui Ian Ghenciu, inculpatul nu a achitat nimic și nici nu și-a cerut scuze.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015 au fost admise cererile de apel declarate de către procuror și de avocatul Aurel Grosu în interesele părții vătămate Ian Ghenciu, casată parțial, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22.09.2015 și pronunțată în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Lui Stavila Serghei Anatoli, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 (unu) ani.

Acțiunea civilă înaintată de avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian împotriva lui Stavila Serghei Anatoli a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel, referitor la cererea de apel declarată de partea acuzării, a constatat că cercetând materialele cauzei, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a conchis că, inculpatul Stavila Serghei a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 264 alin.(1) Cod penal, adică, încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, împrejurări care au fost constatate prin totalitatea de probe

acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cu atât mai mult că, cauza dată, la cererea inculpatului a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de fond nu a ținut cont la individualizarea pedepsei inculpatului de prevederile art. 61, 65, 75 Cod penal, or, chiar dacă inculpatul și-a recunoscut vina de comiterea infracțiunii incriminate, el nu a recuperat prejudiciul material cauzat părții vătămate.

Instanța de apel a reținut că, infracțiunea incriminată la art. 264 alin.(1) Cod penal, de comiterea căreia a fost recunoscut vinovat inculpatul Stavila Serghei, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.

Având în vedere circumstanțele cauzei, ținând cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite de prevederile art. 61 alin.(2) Cod penal, reieșind din limitele pedepsei prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod penal și deoarece, inculpatul Stavila Serghei nu a compensat părții vătămate prejudiciul material cauzat, acestea fiindu-i cauzate vătămări corporale medii, iar la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că neaplicarea pedepsei complementare ar duce la corectarea inculpatului, instanța de apel a considerat eronată și neechitabilă concluzia primei instanțe că în privința inculpatului nu este rațională aplicarea pedepsei complementare și anume - privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Astfel, ținând cont de faptul că, prin infracțiunea comisă, inculpatul a lezat relațiile sociale cu privire la securitatea circulației rutiere indicate în lege, precum și relațiile sociale cu privire la viața și sănătatea persoanei, deoarece prin fapta sa, Stavila Serghei i-a provocat părții vătămate consecințe morale și fizice negative, săvîrșind aceasta prin încălcarea unor reglementări ale circulației rutiere elementare, instanța de apel a conchis necesar a aplica în privința lui pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport - pe termen de un an, or, această pedeapsă, în opinia instanței va fi suficientă pentru atingerea scopului legii penale de restabilire a echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvîrșirii de noi infracțiuni.

Referitor la cererea de apel declarată de către avocatul Aurel Grosu în interesele părții vătămate, instanța de apel a reținut că reprezentantul părții vătămate în ședință a prezentat bonurile de plată întru justificarea cerințelor înaintate invocînd că, acestea nu au fost prezentate în instanța de fond, din motive obiective.

Analizînd probele anexate la materialele dosarului prezentate în instanța de fond și în instanța de apel pentru confirmarea cheltuielilor suportate în rezultatul accidentului survenit din vina inculpatului, cît și cuantumul prejudiciului material, moral și cheltuielile de judecată solicitate și anume suma de 138316 lei, compusă din

32316 lei pentru tratament, 6000 lei pentru asistență juridică și 100000 lei prejudiciul moral cauzat, instanța de apel a concluzionat asupra necesității prezentării de probe suplimentare. Instanța de apel a reținut, că partea vătămată a confirmat că, tratamentul nu s-a finalizat și că, nu au fost calculate toate cheltuielile suportate.

Prin urmare, deoarece nu a fost posibil de a stabili cu certitudine cuantumul prejudiciului cauzat părții vătămate de către inculpat și pentru a nu admite tergiversarea neîntemeiată a examinării cauzei penale, instanța de apel a conchis de a admite în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 30.12.2015 avocatul Grosu Aurel declară recurs ordinar în numele părții vătămate Ghenciu Ian, solicitînd casarea deciziei instanței de apel, în latura civilă, cu rejudecare cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a admite integral acțiunea civilă înaintată.

În motivarea recursului ordinar declarat, avocatul invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, drept temei pentru declararea recursului a indicat următoarele argumente:

- instanțele de fond și de apel nu au luat în considerație toate suferințele suportate de către partea vătămată, minorul Ian Ghenciu;
- timp de jumătate de an partea vătămată a fost transportat de tatăl său Ghenciu Iulian la colegiul și la medic pentru a reabilita piciorul, deplasările fiind efectuate din contul tatălui, iar inculpatul nu a achitat nimic, nici măcar nu și-a cerut scuze;
- consideră că au fost prezentate suficiente probe și că acțiunea civilă urmează a fi admisă integral în cuantumul solicitat.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian, solicitînd inadmisibilitatea acestuia, cu menținerea hotărîrii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului declarat, se constată că recurentul, în drept, își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care se referă recurentul prevede expres și limitativ patru temeiuri în baza cărora pot fi supuse recursului hotărîrile instanței de apel: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra

tuturor motivelor invocate în apel; hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar; instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că în recursul înaintat de apărătorul părții vătămate, nu se face trimitere la vreun temei concret pentru declararea recursului din cele patru prevăzute exhaustiv de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă recurentul în argumentarea cererii își exprimă dezacordul cu faptul admiterii în principiu a acțiunii civile, fără a indica care este eroarea de drept comisă de instanța de apel, ce ar duce la adoptarea soluției de casare a hotărîrii atacate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din materialele dosarului rezultă că în cadrul examinării cauzei penale, avocatul Grosu Aurel a înaintat în numele părții vătămate Ghenciu Ian acțiunea civilă împotriva lui Stavila Serghei cu privire la repararea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată și anume suma de 138316 lei, compusă din 32316 lei pentru tratament, 6000 lei pentru asistență juridică și 100000 lei prejudiciul moral cauzat (f. d. 84).

Colegiul penal constată că, examinînd acțiunea civilă nominalizată, prin sentința Judecătorei Centru mun. Chișinău din 22 septembrie 2015, s-a încasat de la Stavila Serghei în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate Ghenciu Ian - Ghenciu Iulian, prejudiciul material în mărime de 16000 lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, iar în total suma de 21000 lei.

Avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate a contestat cu apel sentința nominalizată, invocînd că prejudiciul acordat părții vătămate în mărime de 21000 lei este prea mic, prezentînd suplimentar probe privind cheltuielile suportate.

Potrivit prevederilor art. 221 alin. (1) Cod penal, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1), (2) și (3) Cod penal, (1) acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale și morale.

Conform prevederilor art. 225 alin. (1) Cod penal, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală. Alin. (3) prevede că, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amîna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Astfel, instanța de apel just a conchis asupra necesității de a casa sentința, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă, dispunînd admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de apel, deoarece nu a fost posibil de a stabili cu certitudine cuantumul prejudiciului cauzat părții vătămate de

către inculpat, ținând cond de cuantumul solicitat și probele prezentate și pentru a nu admite tergiversarea neîntemeiată a examinării cauzei penale, instanța de apel a conchis de a admite în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că soluția instanței de apel cu referire la acțiunea civilă în speță este corectă, deoarece instanța a constatat că la moment nu a fost posibilă determinarea sumei și pentru a stabili suma despăgubirilor materiale cuvenite părții civile este necesară amânarea judecării cauzei pentru a se administra probe suplimentare.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grosu Aurel în numele părții vătămate Ghenciu Ian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe Stavila Serghei Anatoli, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 mai 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir